

Тақырыбы: Кітап – білім бұлағы

Мақсаты:

Оқушыларға
білімнің
кітап
арқылы
берілетінін
ұғындыру.

Зейінін
шоғырланды
ру,
шығармашы
лық
қабілетін,
ой-өрісін
дамыту.

Оқулықты
күрметтей
білуге,
ұқыптылыққа,
адамгершілік
ке
тәрбиелеу.

**Кітап та алма ағашы,
Жемісін біздер теретін.
Тәтті алмаға балашы,
Кітабыңның әр бетін , -**

**деп Мұзафар Әлімбаев атамыз
жырлағандай әдеби кітаптар мен оқулықтар
сендерге білім көзі, рухани мен тәрбие
аламыз. Оқығаның, тоқығаның көп болса
жеңбейтін жау, алынбайтын қамал жоқ. Да
халқымыз «**Білекті бірді жығады, білімді
мыңды жығады**» деп бекер айтпаса керек**

Жұмбақ шешу.

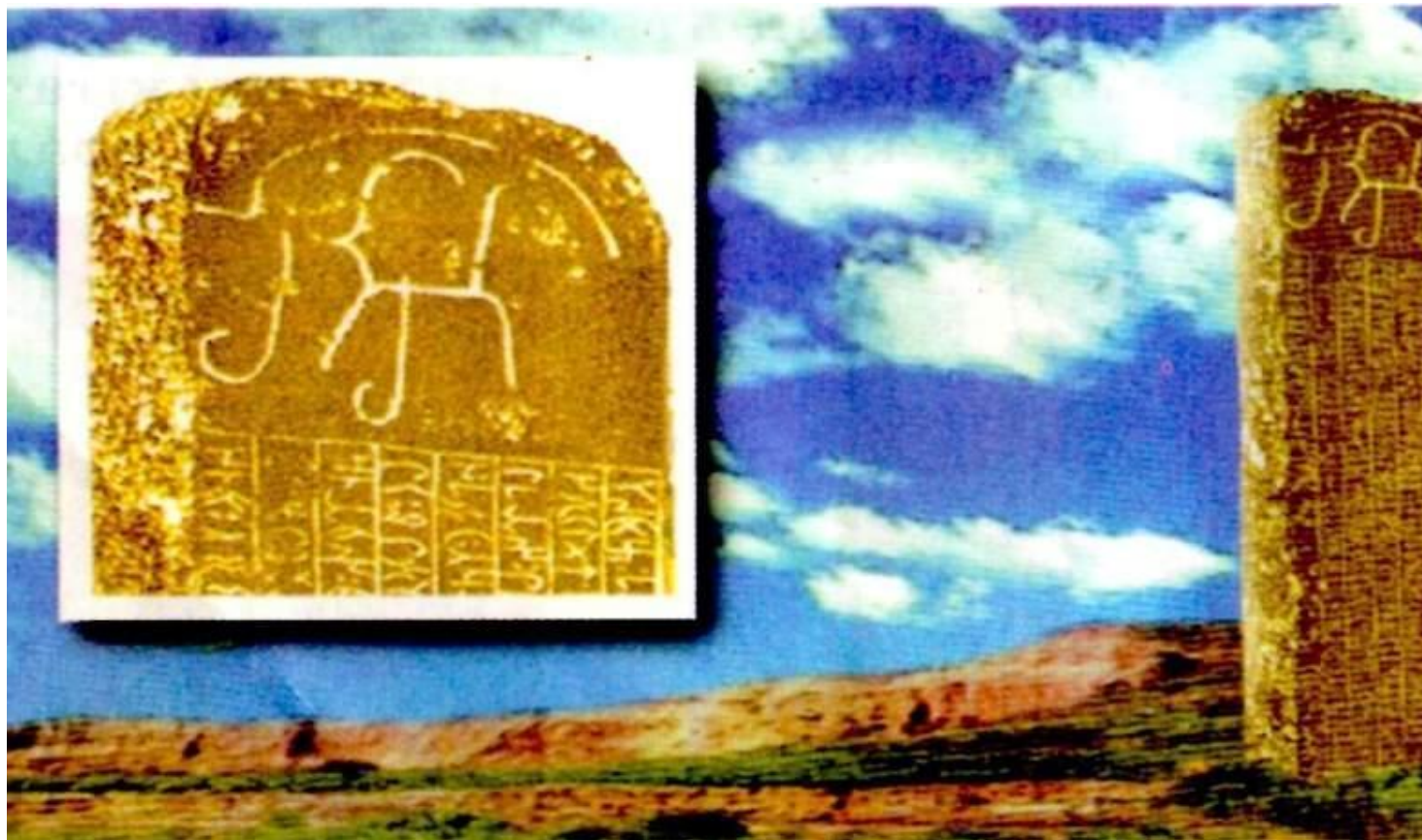
**Көп әңгімем өлеңім,
Күнде ақыл беремін.
Жақсы көрсе мені кім,
Мен де оны жақсы көремін.**

Кітап туралы не білеміз?.

**Кітап – араб сөзі, “жазба”,
ал түрікше “дәптер”, “мерзімді баспасөз
басылымы” деген сөз.**

**Кітап өмір айнасы, замана сыры,
тарих шежіресі, оқу, тәрбие құралы.**

Түркі халықтарының көне жазба ескерткіші.

Түркі халықтарының көне дәуірдегі ұзақ ғасырлық мәдени мұраларының бірі – Күлтегін **ескерткіші**. ... Бізге жеткен **Түркі** тарихы да осы VII-VIII ғасырларда жазылған Орхон-Енисей **жазба ескерткіштері** арқылы белгілі болды.

“Папирус” кітабы.

Мысырда жазуға папирус қолданыла бастады. Кітап “Папирус” деп аталатын су өсімдігінен дайындалған материалға жазылып, жұмыр таяқшаларға шиыршықтап оралды.

“Пергамент” кітабы.

Кіші Азиядағы пергам патшалығының шеберлері жануарлар терісінен жазу жазатын жаңа материал әзірледі. Ол сол патшалықтың атымен”Пергамент” деп аталды.Пергаментке , яғни жарғақ теріге жазылған кітаптар дүниеге келді.

Кітап басу цехы.

Түштеу цехы.

ЕРШЕФЕТІ ҚИТАПТАР

Древние книги

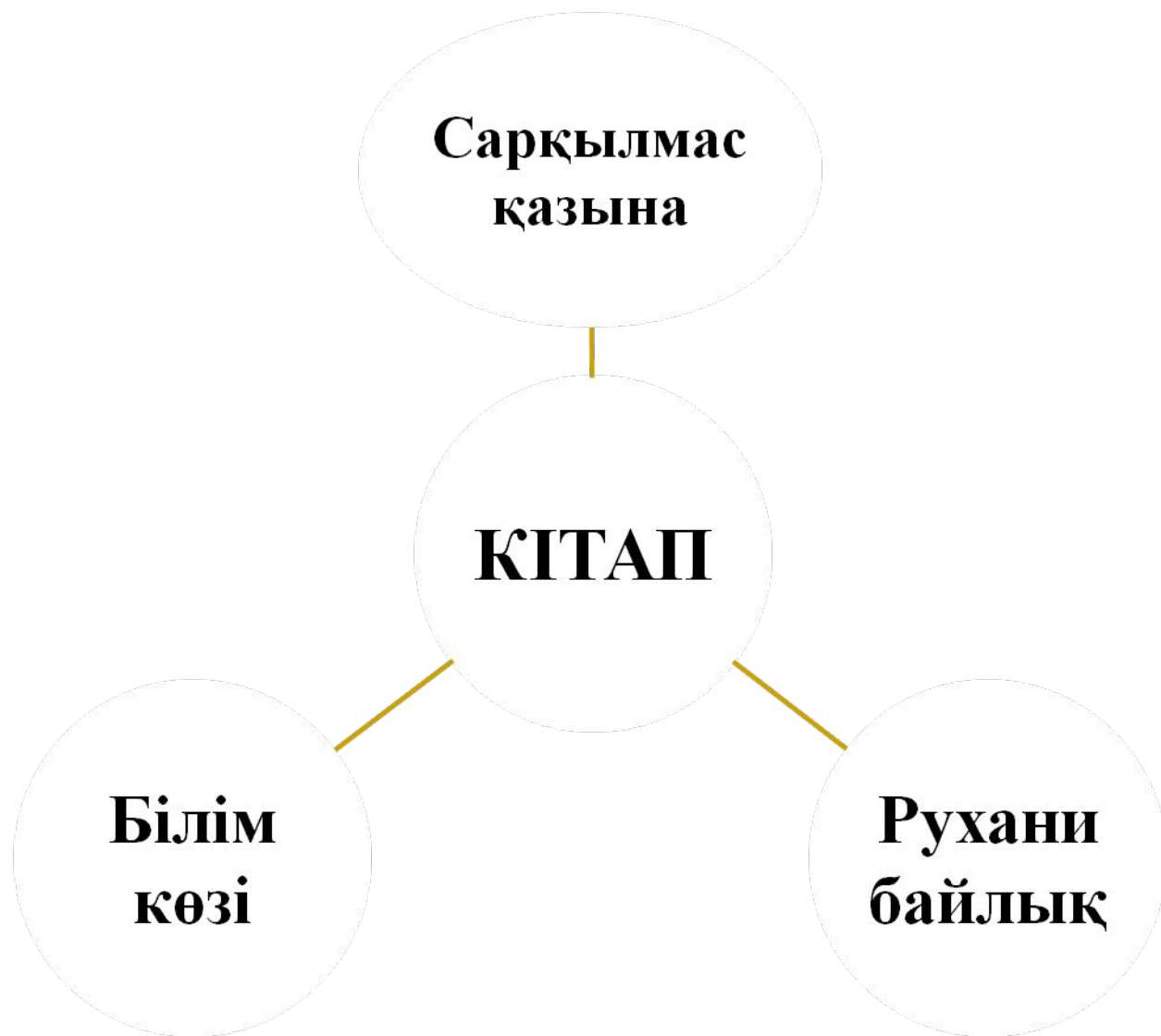

Мағынаны тану.

Алғашқы кітап баспасы ағаштан жасалды.

Қазақ кітап баспасы Ресейге қосылған соң қалыптасты.

Тұңғыш қазақ кітаптары 1800 жылы шығарыла бастады.

Сайыс 6
кезеңнен
тұрады.

- **1.Таныстыру .**
- **2 .Жалғастыр**
- **3 . Көркем сөз оқу**
- **4. Ойлан, тап.**
- **5 .Өнер көрсету.**
- **6. Көрініс**

Топтың аты: “Болашақ” I топ

Топтың ұраны:

**Болашақтың ұрпағымыз білімді,
Жарыста көрсетпекпіз мектепте алған
білімді.**

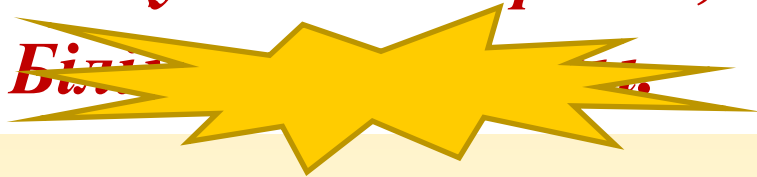
Топтың аты: “Жас қыран” II топ

Топтың ұраны:

**Тапқырлық таныту мақсатымыз,
Біліммен шықсын тек жақсы атымыз.**

I топ. “Жалғастыр”

1. Оқусыз білім жоқ,
білімсіз күнің жоқ.
2. Білім тозбайды, ақыл азбайды.
3. Еңбектің наны тәтті,
жалқаудың жаны тәтті.
4. Білекті бірді жығады,
білімді мыңды жығады.
5. Оқу – білім бұлағы,
Білім – өмір бұлағы.

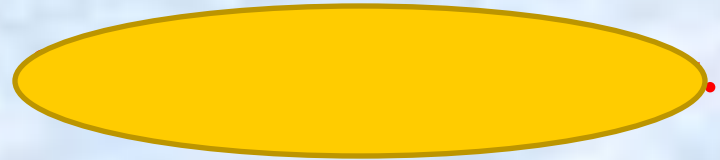

III топ. “Жалғастыр”.

1. **Ақыл** - таусылмайтын байлық.

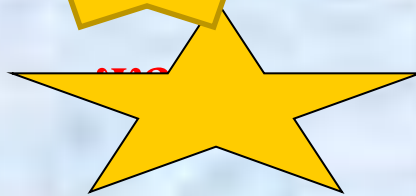
2. **Кітап** - білім бұлағы,

3. **Кітап** – алтын

4. **Өнерліге** нұр

5. **Өнер** - ағып жатқан бұлақ,

Ойын: “Иә-жоқ”. Кітап нені сүйеді?

Кітап бауы “иә”,
Қар не жаңбыр “жоқ”,
Кір қолды “жоқ”,
Ұқыпты ұстауды “иә”,
Қуырған жұмыртқа аны “жоқ”,
Еденде жатқанды “жоқ”,
Білгіш оқушыларды “иә”,
Кітап сөресінде тұруды “иә”

Ойлан, тап !

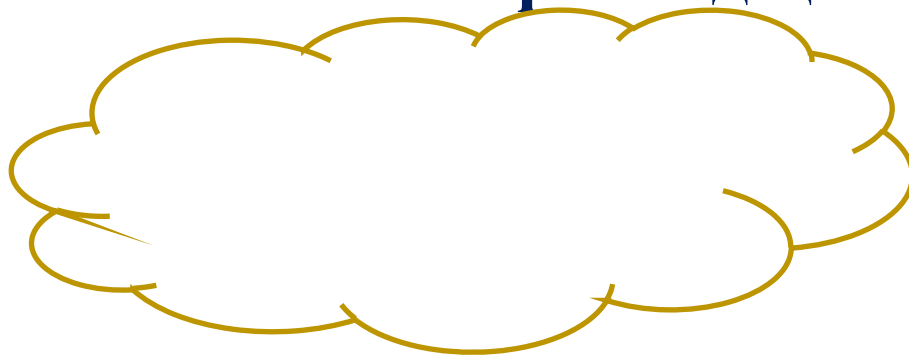
Оқу-білім, өнер туралы мақалдар оқу.
Сағат тілі бойынша екі әріптен
қалдыра отырып, ел туралы мақал
оқу.

Жауабы:

Кітап –алтын қазына

Жауабы:

“Өнерлі елдің оты сөнбес”

“Жүйесін тап”

Т

Ы

К

Н

І

А

Қ

Л

Т

Н

А

А

Ы

П

З

А

**Сағат тілі бойынша екі
әріптен қалдыра
отырып, ел туралы
мақал оқу.**

Көркем сөз

Медеудегі мұзайдыны

Т. Молдағалиев

Сол тілменен дүниені аттадым

С. Мәуленов

Даналық сөз.

*Артық ғылым кітапта,
Ерінбе оқып көруге.*

Абай.

Кітап маған тақтан да қымбат.

Шекспир.

*Кітап-әлемдегі құпиялы ұлы
ғажайыптардың бірі.*

Горький.

Кітап көрмесі.

Өнер көрсету

Көрініс.

“Науқас кітап”

“Кітаптың мұңы”

“Киелі кітап”

Есіңе сақта!

- 1.Кітапты ұқыпты,таза ұстау керек.Өздеріңнен кейін оны көптеген балалар оқитынын есіңнен шығарма.
- 2.Кітапты төсекте жатып,ас ішіп отырып оқыма,кітап оқуды үлкен ой еңбегімен оқу керек.
- 3.Кітапты қалай болса солай оқыма.
- 4.Кітапты жыртуға,сызуға болмайды.
- 5.Кітапханада шулауға болмайды,өйткені басқаларға кедергі келтіресің.

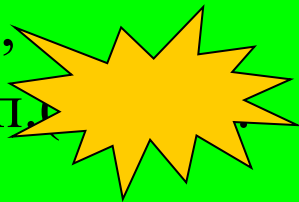
Көрiнiс.

“Киелi кiтап”

Жұмбақтар.

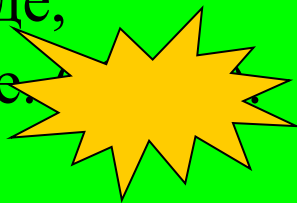
1.Ілулі тұр кең алаң,
Керегімді мен одан.
Жазып алам көшіріп,
Сүртем сосын өшіріп.

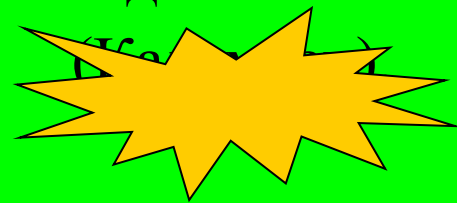
2.Төрт қырлы,өзі аппақ,
Тақтадағы ізі аппақ.

3.Сансыз ойлар бетінде,
Сайрап жатыр бар тілде.
Керекпін мен әр күнде,
Өшпейді бір әрпім де.

4.Тілі жоқ өзінде,
Сөзі бар ізінде.

Сен білесің бе?

1. Наурыз көже неше түрлі тағамнан жасалады.
2. Не артық? (орындық, төсек, үстел, компьютер)
3. Асан дәптер (мен, бен, пен) кітап сатып алды.
4. Қазақ даласында мектеп салғызған, қазақ балаларына арнап «Әліппе» жазған кім?

Кітап неден, қалай жасалады?

Кітапсыз өмірді елестету мүмкін бе?

Кітапты қалай ұстау керек?

**Кітапханаларға барып кітаптар алып
оқимыз ба?**

Қандай кітап оқығанды жақсы көресің?

Кітап қайдан шықты?

Біздің заманымыздың II ғасырында қарапайым Қытай шебері Цай Лунь қағазды ойлап тапты. Ескі шүберектен жасалған. Самарқанның сарғыш қағазы әлемге әйгілі болды. 13 ғасырда қағаз жасау өнері Шығыстан батысқа қарай тарайды. Баспа кітап өнерінің тууы –кітаптың дамуына кең жол ашты. Алғашқы ағаш баспа қалыбы 11ғасырда пайда болды.1045жылы Чин өнерпазы Би –Шен құймалы әріптерді жасап шығарды. Қазақ жерінде кітаптың шығуы Қазақстанның Россияға қосылуымен байланысты.Бұған дейін қазақ халқының кітаптары араб әрпімен жазылып,қолжазба түрінде тарайды. 1800ж патша үкіметі Россия халықтарының тілдерінде кітап шықты.Қазақстанның:Қазан, Уфа, Орынбор, Семей.

Кітап ұстау ережелері

2. Кітап оқыған кезде бөлменің ауасын тазартып жарықтың жеткілікті болуын қадағалау керек.
  - 3. Кітап жатқан үстел беті мен жарықтың ара қашықтығы 1 метрден кем болмауы керек.
  - 5. Кітап пен көздің ара қашықтығы 35-40 см және әрбір 45-50 минуттан соң оқудан үзіліс жасап отыру керек.
  - 6. Кітапты қалай-болса солай оқымай, оларды белгілі мақсатпен жоспар бойынша оқуға дағдылану керек.
  - 7. Кітапты төсекте жатып, ас ішіп отырып оқымай, үстелдің үстінде оқу керек.
  - 8. Кітапты оқығанда ойға сақтауға, керектерін жатқа айта білуге, керекті сөздерді жазып алып, өмірде пайдалануға әдеттену керек.
  - 9. Кітаптағы түсініксіз жерлерді қайта-қайта бірнеше рет ойланып, талдау жасап оқып, оның қиындығын жеңу керек.
  - 10. Кітаппен қоса Республикалық балаларға арналған басылымдарға: “Ұлан” газеті, “Балдырған”, “Бала би” т.б. журналдарына жазылу керек.
  - 11. Кітапты үнемі тыстап, ұқыпты, кірлетпей ұстауымыз керек.
  -

Кітап

**Кітабың сенің, құралың,
Жағар білім шырағын.
Баса алмайсың ешқашан,
Онсыз алға бір адым.**

**Кітабыңды құрметте,
Күтіп ұста қірлетте.
Кішілерге табыс ет,
Дақ түсірмей бір бетке.**

